

Politični pregled.

Koroški deželni odbor je izdal ukaz, da mu občine morajo nemški dopisovati in tudi mej seboj le nemški obče-
vati. Ta ukaz ima namen onemogočiti slovensko uradovanje
pri občinah. Opira se pa na ono razsodbo drž. sodišča, da se
občine nemajo pritoževati proti deželnemu odboru v stvareh, v
katerih so mu podrejene. Mi smo tedaj takoj izrekli svojo bo-
jazen, da bode ta razsodba imela slabe posledice in sedaj vi-
dimo, da smo imeli prav.

Najvišje sodišče. — Predsednik najvišjega sodišča pl.
Stremayr je zaukazal, da se morajo vsi akti, ki dojdejo naj-
višjemu sodišču v kakem nenemškem jeziku, prevesti v nem-
ščino. Ta ukaz ima pač pred vsem omogočiti, da se bodo pri
tem sodišču lahko nastavljali le nemški dvorni svetniki. Če
bi se pri najvišjem sodišču razsojevalo tudi na podlagi nem-
ških aktov, bi se morali nastavljati tudi slovanski dvorni svet-
niki. Vsakdo pa ve, da s takimi prestavami pravosodje ne
bode ničesa pridobilo, ker ni nobenega jamstva, da se prevod,
na katerega podlagi se razsojuje, zares vjema z izvirnikom.
Češki in poljski poslanci bodo pri budgetni debati pravosod-
njega ministerstva ožigosali postopanje predsednika najvišjemu
sodišču.

Mladočehi. — Med Mladočehi je hud razpor. Zmer-
nejši elementi se ne marajo več pokoriti poveljem dr. Gregra.
Zaradi tega jih pa napadajo dan na dan „Narodni Listy“ oči-
tajo posebno realistem, da nimajo nobenega programa. Glasilo
realistov pa tudi jim dobro odgovarja. Po volilnih shodih so
dosedaj navadno le radikalec zabavljali proti zmernejšim tova-
rišem, ali sedaj pa že realisti začenjajo napadati radikalec.
Misli se, da se bode mladočeški klub razcepil. Realisti in bivši
Staročehi pridružijo se potem desnici. Levičarji se že tega
boje, ker bi se potem desnica tako okrepila, da bi lahko od-
čevala v državnem zboru.

Budgetna debata še ta mesec ne bode končana. Po-
sebeno se je razprava o učnem budgetu jako zavlekla. Vlada
bode zatorej te dni zbornici predložila predlogo, da se ji za-
časno tudi za mesec marej dovoli pobirati davek na podlagi
lanskega proračuna. Državni zbor bode to vladi gotovo brez
velike debate dovolil. Ugovarjali bodo k večjemu Mladočehi,
nemški nacijonalec in pa protisemitje.

Francija. — Panamska kazenska pravda je končana
in nad obtoženci se je izrekla jako ostra sodba. Ferdinand in
Karol Lesseps (oče in sin) sta zaradi goljufije in zlorabe za-
upanja obsojena v petletno ječo in 3000 frankov globe, Coutu
v dveletno ječo in 3000 frankov globe in Eiffel v dveletno
ječo in 20.000 frankov globe. Vsi listi pravijo, da je obsodba
jako ostra. Za bolnega starčka Ferdinanda Lessepsa se zahteva
pomiloščenje. Njegov zagovornik je vložil pritožbo proti obsodbi.
Ker je Lesseps močno bolan, ni gotovo, da bi čakal izid pri-
tožbe. — Ker se je postopanje zoper nekatere v panamsko
afero zapletene poslance ustavilo, interpeloval je radi tega v
zbornici posl. Groussat. Nastala je rezka debata. Zanimivo go-
voril je posl. Cavagnac, ki je zahteval odločno postopanje proti
vsem podkupljencem. Cavagnac je s svojim govorom vzbudil
veliko pozornost in sploh se čuje, da si je s tem govorom
ogladil pot do mesta republikanskega predsednika. — Stališče
ministerstva je močno omajano.

Serbija. — Za volitve v skupščino, ki se bodo vršile
dne 9. marcija pripravljajo se liberalci in radikalec z vsem
naporom. Pri izbiranju agitacijskih sredstev ni ta ne ona stranka
zbirčna. Liberalci so že postavili kandidate in sicer po večini
mladoliberalce. — Vlada glasila pravijo, da radikalec razpo-
lagajo z agitacijskim fondom od 300.000 frankov. — Ne-
dvomno je, da bo pri volitvah tekla kri.

Bolgarija. — Knez Ferdinand naznanil je iz Flo-
rence, da se je zaročil s princezino Marijo Lujizo Burbonsko.

Ministerski predsednik Stambolov je to vest naznanil bolgar-
skemu narodu v posebnem razglasu.

Amerika. — Poslanik Zjedinjenih držav proglasil je
začasno ameriansko pokroviteljstvo čez otok Havaji. V razglasu
povdarja poslanik, da stori to v ohranjenje miru. — Na otoku
je mirno in Anglija je baje že pripoznala ameriansko pokro-
viteljstvo.

Anglija. — Te dni predložil je ministerski predsednik
Gladstone svojo homerulo spodnji zbornici v posvetovanje.
Gladstone utemeljil je predlogo z nad tri ure trajajočim go-
vorom. Bo li predloga vsprejeta, tega ni še moč povedati. Leta
1886. je Gladstone propal s svojo irsko predlogo. Ta usoda
sedaj morebiti ne zadene vztrajnega starčka v boju za blaginjo
Irske. — Agleški list „Times“ smatra zadnji prijateljski obisk
ruskega carjeviča na Dunaji in v Berlinu za poročstvo sve-
tovnega miru. Če bi se bili Francija in Rusija popolnoma
sporazumeli in napravili zvezo mej seboj, bi se bilo bati
vojske, a to se ni zgodilo.

Obrtnija.

Prodaja in izdelovanje ključev.

Glede prodaje in izdelovanja ključev so se vršila v
novejšem času razna pogajanja in poizvedovanja med vlado
in nekaterimi kupčijskimi zbornicami, da se konečno reši
vprašanje, kdo sme izdelovati ključke, kdo jih prodajati
itd. Gotovo bodo zanimali naše čitatelje nekateri podatki
o teh obravnavah in zato jih hočemo tukaj ob kratkem
načrtati.

Kupčijsko ministerstvo se je meseca julija minolega
leta obrnilo na kupčijsko in obrtnijsko zbornico nižje-
avstrijsko, naj se izreče o peticiji dunajske ključarske
zadruga, ki je v družbi z 38 družimi ključarskimi zadru-
gami prosila, da je trgovcem prepovedati prodajo
izdelanih ali na pol izdelanih ključev drugim strankam,
nego ključarjem in da jim je nadalje zabraniti izdelovanje
ključev po odtiskih, ter sploh vsako prirejanje ključev v
ključavnice.

Nižje-avstrijska trgovska in obrtnijska zbornica je
v tej zadevi obširno poročala. Izrekla se je, da so za-
hteve ključarskih zadrug po njenem mnenju neopravičene.
Omenjene zadruga se opirajo v svoji peticiji na dvorne
kancelije dekret z dné 13. avg. 1812, a ta dekret je že
nad 40 let razveljavljen s členom I. cesarskega patenta
z dné 27. maja 1852. Na njegovo mesto je stopil § 469
kazenskega zakona, ki v svojem prvem oddelku klju-
čarjem prepoveduje: a) Izdelovanje glavnih ključev in
vetrihov nepoznanim osebam; b) Izdelovanje ključev
drugih vrst po sumljivih formah ali pa po samih od-
tiskih; c) ponarejanje ključev in odpiranje ključavnic
brez potrebne previdnosti nasproti nepoznanim osebam.

Prvi oddelek naštetega kazenskega paragrafa po
mnenju zbornice vse pové, kar zadeva novih ključev in
vetrihov. Drugi oddelek govori o tem, kako je spravljati
in zapirati ključarjem njihovo odpiralno pripravo (vetrihe
itd.), tretji oddelek pa določa, da starinarji ne smejo
kupovati in prodajati ključev, vetrihov in odpiralnih kljuk,